

...raň se na ne mluví v patce
...s tím, zda pořád považuje

...začínají

...2014 by velký koda
...za příští vlády. Pa
...„My jsme
...ridelnost
...ého.
...rajst
...lenzí

...e vyšetřoval estébáky,
...li Petra
...rozsudek
...trochu
...meška
...Já jsem
...é lesy
...jsem
...estébáků
...jsem

Jako Indiani Jones

Podle Jaroslava Topiče

...onstace v Praze. Jedn
...tržeb většinu dělem, ko
...ak při
...Stal
...a já jsem v pondělí sp
...ou z vojenského soudu
...psal opis do *Mladé fronty*, že
...sonstace v Praze. Jedn

...Nebylo by s
...vat, že si právn
...úpravu osvobod
...da Městského
...Sváček. „To
...blém.“ Jeh
...předseta
...ci Králové
...ní. S žádost
...o složení
...tožé tím ch
...gů ve výchov
...sám v ledn
...a vrátil se nadšen
...zor je teď přes
...jsem, že mi
...z druhé
...úmco ta dos
...la si

úvodník

Milí příznivci bojlerů, elektrických a plynových ohřivačů, vyznavači slovesné kultury,

je mi ctí předat do vašich ctěných rukou první číslo letošního, již jedenáctého (!) ročníku legendárního, ba mytického časopisu Bojler. Pokud vás trápí otázka, proč právě teď, proč jsme si literární atak na váš intelekt načasovali na přelom října a listopadu, odpověď zní NE. Rozhodně NE kvůli halloweenu. Racionální důvod existuje pouze jeden, a sice, že čas zatraceně letí. A než si stačíme zvyknout na právě probíhající sebedestruktivní podzim, mohlo by se snadno stát, že bude na místě chystat číslo vánoční. A to by bylo krajně necitlivé a nezdvořilé vůči našim senzitivním, umělecky založeným přispěvatelům, jimiž v těchto dnech cloumá delikátně ponurá atmosféra umrlého léta. Bylo by to zřejmě nezdvořilé i vůči vám, čtenářům. Přemýšlejte nad mými slovy...

Mám to ale náladu, vidíte? No nic, dost bylo strašení nemluvňátek, máte v rukou spolehlivou obranu. Zapalte doma svíčku, zabeďte dveře a okenice, myslete na Bojler – číst byste ho měli ve škole, i když být na vašem místě, asi bych ho taky ukradl. Kvalitnější čtivo naleznete v domácích poměrech jen těžko.

Ale neberte to jako nabádání, to by mi ještě scházelo! Přeji vám... zkrátka dny. Jaké, to už si doplňte sami, podle národy.

Lukáš Bárta

Den Olgy Havlové: Oslava osmdesátin ve velkém stylu

Plakáty, podobizny, hmatatelná nervozita a kantoři pobíhající po chodbách ve víru velkolepých příprav – celý měsíc se na nás chystalo cosi velkolepého. U nás na gymplu jsme vlastně zvyklí, že jsou veškeré akce pojaty velkolepě, ale tentokrát velikost našich bujarých oslav přesahovala i světle modré zdi a na nějakou veselou sešlost ve školní tělocvičně v průběhu obědové pauzy jsme mohli zapomenout. A co že se **ve čtvrtek 3. 10.** vlastně dělo? To přece víte! Proběhl nadační Den pro Olgu Havlovou. A my vám nyní zrekapitulujeme, **jak to vlastně krok po kroku všechno probíhalo.**

Dopolední vzpomínky a vyprávění

Tak jako jsou wigymáci dušeni, když přijde na optiku, měl by správný havlovkářský student vědět první poslední o své školní patronce. A tak se nám, studentům dvou nejstarších ročníků, dostalo příležitosti být v dopoledních hodinách svědkem vzácného připomínání a vzpomínání na Olgu Havlovou, jejíž jméno opakovaně znělo na každém kroku až do večera. Zatímco někteří byli prostě jen rádi za odpadlou matiku či angličtinu, jiní mohli ukojit zájem hned ve **dvou částech ranního programu: řízené diskuzi pamětníků paní Havlové,** ve které nám dámy přiblížily nemálo ze svých vzpomínek a zážitků, a **prezentaci fotografií Bohdana Holomíčka,** blízkého přítele obou manželů Havlových. Dohromady jsme tak nabyli uceleného dojmu a názoru nejen na neobyčejný život a činy Olgy Havlové, ale také na její výraznou osobnost a přátele.

Majestátní šapitó a cirkusácké kousky

Kolem druhé hodiny odpolední pak byla za přítomnosti všech vážených osobností školy, Výboru dobré vůle i autorů PANTu **přestřižena červená páska** a počínaje vernisáží výstavy se školní areál začal hemžit všemi návštěvníky bohatého programu. Ten svými **artistickými kousky** zahájila parta studentů secvičeným číslem, v němž jejich netušené schopnosti například s visutými šálami či tanečními obručemi sklidily obdivný potlesk. A fanoušci, velcí i malí, které vize cirkusácké kariéry také zlákala, si **mohli všemožné kousky posléze vyzkoušet** ve stanu tyčícím se opodál.

Na vlně studentských kapel

Jakmile do ruky dopadla poslední žonglovací kuželka, začaly se ozývat zkušební tóny z pódia hned naproti, kterému už vládla první **studentská kapela – Žlutý Sníh.** Publikum se tedy postupně přemístilo a v nadšeném potlesku nejen svých spolužáků kluci odehráli připravený repertoár na jedničku. Ty pak na pódiu vystřídala ještě **absolventská skupina Just Plane** sklízějící nemenší úspěch, zatímco se na nás v pozdějších odpoledních hodinách chystalo absurdně laděné **studentské představení „Ve jménu Olga!“** či vystoupení mimů. Spolu s dalšími doplňujícími sportovními programy a vystoupeními se tak nadšení návštěvníci ani na chvíli nenudili a i přes zimu drkotající zuby stále setrvali na školním hřišti s kelímkem teplého punče či jiným občerstvením ze stánku našich tělocvikářů.

Mimořádný výdělek

Co však vydařené akci nasadilo tu správnou korunu, bylo vyhlášení utrženého výdělku na dobrou věc. Vysoké číslo seskládané z dobrovolného vstupného, příspěvků, prodejní výstavy a dražby se **vyšplhalo až na 36 869 Kč**, avšak ten pravý úsměv všem organizátorům na tváři vyčarovalo oznámení, že **Výbor dobré vůle tuto částku ještě zdvojnásobí**. Radost jsme tak neměli jen z příjemné neformální atmosféry provázející celý den, ale také z uznání hned několika významných hostů, z vyzdvižení jména školy zase o něco výš, a především z výroku, *že by na nás osobnost, již byl nadační den zasvěcen, byla rozhodně pyšná*.

Na úplný závěr pak výjimečný pocit utvrdilo skvělé hudební **vystoupení klubové kapely Marrow** a všichni, kdo se na slavnostech alespoň nějakým způsobem podíleli, tak mohou na pestrý den vzpomínat v pozitivním duchu s alespoň malým pocitem sounáležitosti s připomínanou osobností Olgy Havlové.

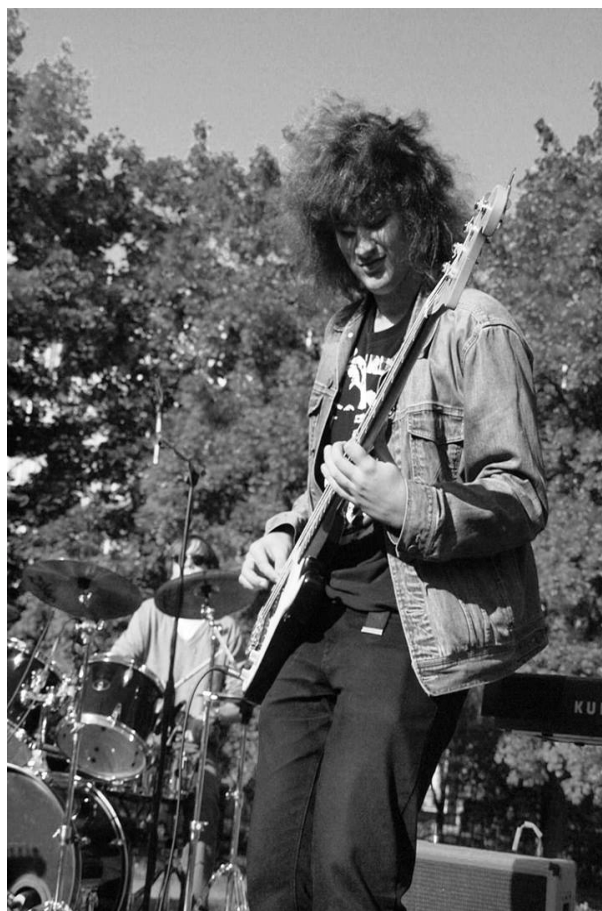

Text+ foto: Nikola Greplová, septima B

Gympl Olze

Milá Olgo,
mám se k světu,
nezničil mě nátlak netu.
Se studenty vycházím
a soupeře porážím.
Při oslavách výročí
blbiny se natočí.
Cirkusy a různé stánky,
prožili jsme radovánky.
Kapel plno,
byl tu rej,
S láskou na nás vzpomínej...

Karolína Kubíčková, 2.A

LITERÁRNÍ galerie

Vítězné texty Literární soutěže o nejlepší esej

Zúčastnili jste se literární soutěže a zajímá vás, které eseje vlastně vyhrály? Chtěli byste si je přečíst? Tak na co ještě čekáte?

Eseje byly inspirovány následujícím citátem:

„Lidé si budují jeskyňky, v kterých chtějí přežít. Já tuhle iluzi nesdílím. To mám společné s undergroundem. Jim nestačí být vlastníky věcí. Jsou nám blízcí vůlí vyslovit to, co člověk vyslovit musí. Než by promluvil jinak, je lepší mlčet. Oni žijí ve společenství, ale každý je jiný, každý je samostatnou osobností. Spojuje je potřeba složitějšího, nekonzumního, nezprostředkovaného, nepřežvýkaného poznání.“

(Olga Havlová, 1979)

Nezůstat u pouhých slov

„Já tuhle iluzi nesdílím!“ Takto jednoduše a jasně vyjadřuje Olga Havlová své přesvědčení. Nesnaží se „kličkovat“ či hledat slova, kterými by se zalíbila režimu. V životě si uměla své nekompromisní názory obhájit jak sama před sebou, tak před druhými. A to i za cenu ztráty osobní svobody a šikany ze strany státní policie. V době věznění Václava Havla dokázala, že je ženou činu, a byla mu opravdovou oporou. Nenechala se zastrašit a podílela se na další činnosti disidentů. Nabízí se srovnání: Kolikrát jsme i my ve svých postojích takto pevní? Nechybí nám odvaha je otevřeně zastávat?

Domnívám se, že mnoho lidí v dnešní době nad důležitými věcmi raději ani hlouběji nepřemýšlí a ve společnosti se neangažuje, spokojí se s povrchním a jednoduchým řešením situace. Je totiž velmi pohodlné jít s davem a „zbytečně se nezatežovat“ nějakou veřejnou aktivitou.

V době totality se lidé svobodně projevovali nemohli. Není tedy škoda, že dnes ve svobodné době, kdy máme sami možnost mnoho věcí změnit, nám k tomu chybí odhodlání? Nebo je to jen obyčejná lenost a pohodlnost? Žijeme v luxusu, jsme obklopeni technickými vymoženostmi, o kterých se našim předkům ani nesnilo, jsme on-line na sociálních sítích, virtuální komunikace je denní samozřejmostí. Máme všechno. Ale jsme opravdu šťastní?

Sedíme v jeskyňkách a přežíváme. Proč také vylézat? Denně se necháváme krmit médii, řečmi mocipánů, reklamou. Honíme se za hloupými přeludy, za vidinou peněz, od kterých si slibujeme,

že nám zajistí štěstí. Jednou z mála věcí, na kterou se zmůžeme, je kritizování. A to nám stojí dokonce za to, abychom z té naší jeskyně vylezli – do hospody. Tam, s kamarády, nad skleničkou, se na vše nadává lépe. Víme, že je něco špatně, ale často zůstává jen u slov. Spojuje nás stále touha po poznání? Nezprostředkovaném? Nepřežvýkaném?

Zdá se mi však, že poslední dobou nejen já, ale i další mladí lidé cítí stále více potřebu žít jinak, že si čím dál víc uvědomují to, že takhle ne! Vznikají „ostrůvky“ lidí, které něco spojuje. Něčím jsou si blízcí, jsou spolu rádi, mají si co říct. Stávají se společenstvím. To co je spojuje, může být třeba umění, sport, náboženství, ekologie, chuť poznávat nové věci. Z takovýchto ostrůvků pak vyrůstají lidé, kterým není jedno, do jakého světa přivedou své děti, v jakém prostředí budou žít. Snaží se v dobrém ovlivňovat své okolí.

Myslím si, že toto je jedna z cest, která vede k naději, že nemusí být hůř, ba že může být dokonce i líp. Jde o to uvědomit si, že velkou měrou záleží na mně, jaký život prožiji. Chce to jen vůli a odvalu nezůstat u pouhých slov.

Je šance obstát? Já věřím, že ano!

*První místo, JAN MÜNSTER
Biskupské gymnázium v Ostravě*

Odvaha nepřísluší jen vyvoleným

Hrdinství. Slovo, jež většině z nás evokuje obraz výjimečného člověka, jenž vykonal nějaký neobyčejný čin. Záchrana člověka z hořícího domu, otevřený projev odporu vůči totalitnímu režimu nebo dokonce účast ve válce pro nás představují všeobecně uznávané symboly hrdinství a odvahy, jimž pouze zpovzdálí přihlížíme a tiše obdivujeme jejich vykonavatele. Přejeme si být jako oni, zároveň se však domníváme, samozřejmě zcela mylně, že pro to nemáme dostatek odvahy. Ale odvaha může mít mnoho podob, jež nutně nemusí vyústit k výše uvedeným, namátkou jmenovaným činům. Záchranář, disident a válečný veterán-každý z nich projevil svou odvahu provedením jiného hrdinského činu, ale jejich podstata zůstává stejná. Nebáli se zariskovat, dát všanc své vlastní bezpečí, nebáli se “jít s kůží na trh”. Nebáli se opustit svou komfortní zónu.

S příchodem listopadu '89 došlo v naší republice k převratu, který zde konečně po dlouhých jedenačtyřiceti letech obnovil demokracii, a tedy i naše práva a to nejcennější, co máme -svobodu. Lidé se mohli začít realizovat, projevovat své názory a beze strachu z postihu se veřejně hlásit ke svým postojům. Bohužel tento potenciál nebyl naplněn a zůstává tak i do dneška. Přestože de iure žijeme ve zcela svobodné, demokratické zemi, realita je často diametrálně odlišná. Někteří lidé se stále bojí říci nahlas svůj názor, pokud není totožný s názorem většiny či snad je v jeho přímém rozporu. Ovšem nutno podotknout, že tento problém se nevyskytuje pouze v našich zeměpisných šířkách, případně v ostatních zemích bývalého východního bloku (a tudíž ho nemůžeme svést na v posledních letech často skloňovanou “postkomunistickou kocovinu”), ale na celém světě, neboť tento problém je starý jako lidstvo samo.

Lidé mají již odpradáвна tendenci sdružovat se ve skupiny, jež zastávají určitá stanoviska a přesvědčení, a to i tehdy, když je jim jejich smýšlení proti mysli. Paralelně s těmito

skupinami zde ale byli také jednotlivci, skupiny či dokonce celé národy, lišící od většiny-ať už vnitřně nebo svým zevnějškem, kteří pro svou rozdílnost byli vystavováni posměchu a útisku.

Každý člověk (až na vzácné výjimky) cítí potřebu někam patřit a mít za sebou oporu - i za předpokladu jisté oběti v podobě opuštění nebo potlačení svého přesvědčení a ztotožnění se s míněním většiny. Již na základní škole můžeme pozorovat, jak si děti vytvářejí skupinky, obvykle s jedním či dvěma přirozenými "vůdci" a několika "podřízenými" (Nutno podotknout, že status "vůdce" obvykle mají osoby, jež by udělaly lépe, kdyby své myšlenky raději ani neformulovaly nahlas, zatímco lidé, kteří je intelektem hravě převyšují, zastávají podružnou roli, což je sice někdy úsměvné, v reálu ovšem mnohdy i katastrofické). Každý zoufale touží někam zapadat, a pokud se mu to povede, mnohdy přejde ke kopírování dominantní majority. Nikdo totiž nechce platit za odpadlíka, být "tím divným", s nímž se nikdo nebaví a každý jím opovrhne, neboť se svým zevnějškem či chováním odlišuje od ostatních. Být jiný se prostě nevyplácí.

V každé skupině ovšem občas musí zákonitě dojít k situaci, kdy se na jednu problematiku objeví více názorů-jeden z nich, ten hlavní, je zastáván většinou lidí a další pouze jedním člověkem. V drtivé většině případů ale není ani projeven, protože jeho představitel (é) jsou paralyzováni strachem. Strachem, že ostatní s ním nebudou souhlasit. Strachem z výsměchu a představy, že v nejhorším případě se může i on stát oním pověstným "podivínem". Vyslovit nahlas svůj názor a pevně za ním stát mnohdy vyžaduje přinejmenším stejnou dávku odvahy jako vběhnout pro někoho do hořícího domu-a to zcela bez nadsázky. Avšak odvážnému štěstí přeje, a proto by čas od času měl každý z nás opustit svou ulitu a postavit se za své přesvědčení. Jak kdysi pravil Albert Einstein: „*Jdeme-li s davem, dostaneme se maximálně tam, kam šel ten dav. Pokud ale umíme dav opustit, dostaneme se na místa, kde nikdy nikdo nebyl.*“ Ano, je jistě těžké jít proti proudu a poté potenciálně čelit negativním reakcím svého okolí, ale výsledek často stojí za to. Jestliže pevně věříte svému přesvědčení (a především také sami sobě), můžete se jednou dostat hodně daleko- a onen dav nechat za sebou.

Přála bych si, aby jednou alespoň mí potomci, když ne já, žili ve světě, kde by každý směl bez úhony vyslovit nahlas své myšlenky a názory. Možná to z dnešního pohledu zní jako naprostá utopie, ale když se ohlédneme do historie, uvidíme, že za posledních několik století došlo v otázce tolerance a snášenlivosti k obrovskému posunu. Proto pevně věřím, že postupem času dojde vývoj lidského společenství do fáze, kdy odlišnosti nebudou vadami, ale přednostmi, jež mohou přispět k dalšímu pokroku. Největší překážkou v pokroku lidstva je lidstvo samo. Jsem si ale jistá, že jednou tuto překážku společnými silami odstraníme a svět se opět stane lepším místem. Naději rozhodně neztrácím.

Druhé místo, KRISTÝNA HYNKOVÁ
Gymnázium Olgy Havlové, Ostrava-Poruba

Něco velkolepého ve svém vesmíru

Můj otec mi vždycky šlapal na paty, pokud šlo o vzdělání. Uč se, říkal. Co nevíš, to nevymyslíš, říkal, a vzdělání ti nikdy nikdo nevezme. Čím víc jsem se ho snažila neposlušovat, tím víc to znělo jako výhružka. Jaký paradox, že se takový pacifista a svobodomyšlný člověk uchýloval téměř k násilí, když tvrdil, že mi to vzdělání vtluče do hlavy klidně i kladivem. Když se však nad tím zamyslím dnes, zněla z něj spíše naléhavost. Zoufalé naléhání, abych nezahazovala svou vlastní svobodu.

Lidský mozek je úžasné místo, které nosíme v hlavě, a nikdy, v celém našem životě, jej nedokážeme prozkoumat do posledního kouta. Jde do nekonečna. Tisíce let by dokázal poznávat svět kolem nás a nám by trvalo tisíce let poznat, co je uloženo v něm. Nikdy neříkejte, že se nudíte. Zažívat nudu s vlastním mozkem může jen hloupý člověk. Je to lepší než všechny mobily, počítače a televize světa. Nikdy nepřepnete na program, který vás nebaví. Nikdy vám nedojdou vtipné a zajímavé webové stránky. Nikdy se nestane, že by vám nikdo neodpovídal na smsky poslané z nudy, když si chcete povídat. Můžete do něj uložit cokoli a náhodně to vytahovat při myšlení. I když spíte, neustále vám slouží jako zdroj fantaskních obrazů. Není nic funkčnějšího. Dokonce i mozek ví, že je tak dokonalý, že sám sebe nedokáže replikovat. Zatím.

Pokud ho však budete brát jako samozřejmost, zůstane prostě jen dokonalý. Naučíte se chodit, mluvit, jíst a pít. Bude z vás obyčejný člověk nebo šikovnější opička. Ale co z něj udělá opravdový rozpínající se vesmír, který dokáže zázraky, je vzdělání. Tím však nemyslím školu, ve které sedí několik set žáků, a myslí si, že to je nějaká forma trestu. Není to fáze vašeho života, kdy nosíte aktovku na zádech. Ne, máte to na krku nadosmrti. Je to přirozené a nepotlačitelné. Toto vzdělání musí být naprosto upřímná touha po pochopení, obžerství po informacích a láska k objevování pravdy.

Přečíst noviny umí každá šikovná opička, ale pochopit, co chtějí sdělit, dokáže jen vzdělaný člověk. Nechcete přece zůstat pouze u přijímání toho, co vám kdo řekne. Mozek však má několik skvělých funkcí – myšlení, domýšlení, přemýšlení, vymýšlení a uvažování. Čím větší vzdělání, tím lépe fungují. Můžete je svobodně používat a nikdo vám to nemůže zakázat. I kdybyste nikdy nesměli sdělit světu ani slovo z toho, co se vám v hlavě urodilo, můžete tvořit dál a donekonečna. Můžete si toho v hlavě vyrobit, kolik chcete, a kolikrát chcete, protože mozek je přece rozpínající vesmír. Nikdy vám nedojde místo na disku a nikdy vám ho nikdo omylem nevymaže. Je to naprostá svoboda, která nepomine za žádného režimu.

A pak jsou tady takoví, kteří měli ve svém vesmíru něco tak velkolepého, že odmítali mlčet. Mohli si to nechat sobecky pro sebe, ale rozhodli se, že myšlení každého z nás si zaslouží takového vzdělání. Vzdali se vlastní svobody, aby osvobodili malé, zakrslé vesmírky všech ostatních, kterým se dostávalo vzdělání pouze pokrouceného a znetvořeného. Byli za to odsouzeni k nesvobodě tělesné, protože malí lidé nevěděli, že svoboda není o mřížích.

Čirou náhodou byla jednou z odvážných také Olga Havlová. Nezapomeňte nezahazovat svou svobodu, až příště projdete dveřmi budovy, která nese její jméno, a usedejte do lavic s touhou po vzdělání.

***Třetí místo, TEREZA MACUROVÁ
Gymnázium Olgy Havlové, Ostrava-Poruba***

Zrnko neštěstí

Bylo to město na kraji pouště. Slunce páliło. Ze saloonu se ozýval řev opilců a hádky hazardních hráčů. Na náměstí se houpala ve větru mrtvola posledního šerifa. Zákony už dávno neplatily, jediný zákon, který platil, byl zákon silnějšího. Kdo chtěl projít tímto vyprahlým hnízdem, musel být zatraceně dobrým střelcem. Věděl jsem to od samého počátku, co jsem město pozoroval z dále. Báł jsem se tady vkročit už nějaký ten pátek. Město leželo v kaňonu, nedalo se tudíž nijak obejít. Zkoušel jsem v horách střílet, ale nejsem dobrý střelec, což byla má nevýhoda, která mě držela stále schovaného. Dnes jsem se ale konečně rozhodl pro riskantní krok! Nejsem zbabělec, v tomhle kraji tohle slovo ani neexistuje. Dnes zvítězím nebo skončím pod drnem suché trávy. Vylezl jsem z úkrytu a vydal se váhavým krokem k saloonu. V hlavě mi běželo tisíce myšlenek, nevěděl jsem, co řeknu a jak se zachovám. Pár kroků před saloonem jsem se zastavil, naposledy se nadechl, zarazil jsem si klobouk do čela a razantně vešel dovnitř. Řev opilců utichl, ozývalo se jen tiché škytání, hádky hazardních hráčů ustaly. Všechny pohledy směřovaly mým směrem. Za mými zády naposledy vrzly lítací dvířka a tak jsem ležérním krokem s hraným výrazem tvrdého hráče vyrazil k baru. S kloboukem hluboko vraženým do čela jsem přišel k baru, poklepal na desku a barman mi nalil jednu sklenku whisky. V saloonu bylo stále ticho, že by i zrnko písku bylo slyšet, jak dopadlo na zem. Vedle mě se objevil kovboj s roztrhanými džíny, červenou košilí zastrčenou v pase a navrch koženou vestou. Za opaskem se mu klímaly dvě zbraně, které třímál v rukách.

„Co tady pohledáváš, ty nádhero?“ oslovil mě a odplivl si na zem. Dopil jsem svou sklenici whisky, rozhlédl se po saloonu a dal jsem se ke dveřím, že se budu snad moct vydat na cestu pouští dále. Šeredně jsem se ale mýlil. Chlápek od baru mě popadl za límec mé vesty a hodil se mnou o stůl. Jen ostře zařval: „Teď hned půjdeš se mnou ven, dáme si souboj!“

Neptal jsem se, co jsem provedl, že se chce bít, věděl jsem, že střílet po sobě je tady vskutku normální. Saloon po těchto slovech osířel, věděli, že to není dobré znamení. Vyšel jsem na ulici, která byla prázdná, jen staré noviny poletovaly ve větru. Postavil jsem se doprostřed, přímo naproti mého protivníka. Chytl jsem si své zbraně za opaskem a tajně doufal, že mě potká štěstí. Mezi námi, na znamení začátku souboje, proletělo po zemi klubko starého suchého sena. Podíval jsem se na svého rivala, byl připraven.

V mžiku jsem vytáhl zbraně a začal kolem sebe střílet jako šílený! Třeba to vyjde, doufal jsem. Z druhé strany ulice se stále žádné rány nezozývaly. Co se stalo, snad jsem ho opravdu netrefil? Byla by to náhoda. Počkal jsem, až rozvířený písek klesne k zemi. Na druhé straně ulice nikdo nebyl. Koukal jsem do prázdna a kolem vládlo hrobové ticho. Náhle jsem usvého týlu ucítil chladnou hlaveň jeho zbraně. Nezvítězil jsem, jak jsem si naivně myslel. Budu jen dalším hloupým pocestným, který skončí pod drnem. Tohle město je prokleté.

Zbloudilý spisovatel

Aby oheň nevyhasnul

Konečně se posadila na dřevěnou lavici a s nelibostí zaznamenala, jak je studená. Položila dlaně před sebe, na stůl pokrytý hladkým umyvadlným ubrusem s červenými puntíky a její zčernalé prsty byly jako konečky zmírajícího ohořelého těla. Zašpinila se od starých kamen. Byla udýchaná a špinavá.

Domácí ji nechal samotnou uprostřed staré dřevěnice vysoko v kopcích, aby udržovala oheň.

„Je to přímo mýtický úkol, Barboro,“ řekl jí s významným, ale snad taky trochu ironickým úsměvem. „Nejdůležitější věcí člověka v jistých dobách bylo nenechat vychladnout ohniště.“ A pak dodal: „Tady jsme na tom podobně.“

Pak odešel a ona sledovala malým zamrzlým okénkem z profoukané předsínky, jak jeho úzká, umělohmotně rovná postava v oranžové větrovce schází do údolí, podobná mučednickému kůlu natřenému křiklavou barvou.

Snažila se trávit čas aktivně a smysluplně. Klečela v tom neuvěřitelně stísněném prostoru před žhavými kamny, zírala dovnitř otevřenými dvířky, a když zrovna nebylo třeba přiložit další kus dřeva z nezdravě žlutého kbelíku, vrtala se uvnitř aspoň těžkým křivým pohrabáčem. A když už nedokázala déle dřepět, s hlasitým povzdychnutím se zvedla na nohy a nedůvěřivým, pomalým krokem vstoupila do světnice s velkým dubovým jídelním stolem.

Lahve fernetu, myslivce a becherovky vyrůstaly jako barevné věžičky Disneylandu z třpytivých pahorků slaných tyčinek, křupek a brambůrků, z šustivého návalu nejrůznějších domácích pochutin skrytých v mikrotenu. Mohla to být divoká a hlasitá noc.

Rozhodla se, že tu trochu poklidí, aby ne, žádný konkrétní důvod neexistoval, protože o ocenění těch, kdo snad za chvíli přijdou, tolik nestojí. Přesněji řečeno nechce, aby ji chválili. Odjakživa to nesnášela, probouzelo to v ní hněv. Hněv svíjející se na temném dně proutěného koše... Jen cosi v ní, cosi pořádkumilného a precizního, trvalo striktně na tom, aby kromě přikládání do kamen aspoň trochu zpřehlednila tu změť věcí, jež se trestuhodně rozvalovaly a roztékaly chatou.

Přemístila svršky a některé nepotřebné krámy alespoň na úhledné hromádky, znovu přiložila do kamen a teď pozorovala své špinavé prsty kontrastující s veselostí plastového ubrusu. Rozhlédla se kolem sebe očima člověka, který zůstane sám ve starém domě.

Nebyl to přímo strach, co jí zblízka dýchalo na hrud' pod volným bílým tričkem. Přesto věděla, že staré keramické nádoby na vyřezávané polici, smrkové šišky v kýčovitém popelníku, ba i ty staré dětské badmintonové rakety na stěně cítí její cizost, její nepatřičnost, její vlezlou drzost. A že se zahalují odpoledním příšeším zimního dne, jako by se pod jeho krepovým rouchem chtěly pohnout, až nebude dávat pozor, až bude znovu v podřepu balancovat před otevřenými dvířky kamen. Celá ta dřevěná chata věděla, že sem Barbora nepatří. Jediné, co ji zachraňovalo, byla víra, že obyčejné horské dřevěnice snad běžně neožívají stylem Švankmajerových filmů.

Nastal čas, kdy by se měl Domácí vrátit i se svými hosty. Z okénka v předsíni už nebylo nic vidět, proto si přes ramena přehodila svou stříbrošedou lehkou bundu z umělého vlákna a vyšla na zápraží na malou plošinku sešlapaného sněhu. Všude kolem ležely tíživé mokré závěje a nasávaly modrofialovou barvu nebes. Okraj lesa se přiblížil k chatě a plivnul na ni stín jako tmavnoucí kaňku.

Barbora kráčela očima v hlubokých vyšlapaných kráterech až dolú pod prudký svah, k rezavé, polozborcené brance, ktorou teď ve sněhu nebylo možné zavřít, takže umožňovala plazivý vstup na soukromý pozemek. A za pletivem, vříznutým hladce do závějí až po vrcholek plotu, vinula se nejspíš silnice. Přimhouřila oči a spatřila je.

Tam hluboko v prašné špíně stínů, pod drátěnými zkrouceninami stromů, jež za denního světla budí vytržení, rýsovala se čtveřice postav. Jejich rozestupy nebyly stejnoměrné. S velkým náskokem se daleko vepředu zachvívala oranžová čára Domáciho. Kráčel obrovskými, brutálními kroky ve svých vlastních šlápějích, v oblých jamách lepících tmou. Nejméně dvacet metrů za ním rozeznávala Barbora roztroušenou trojici hostů. Také oni nezdolávali sněhové zátarasy zcela kompaktně. První v řadě se cosi divoce, trhavě pohybovalo, neústupně se to snažilo kopírovat stopy Domáciho, ale výsledkem byly jen často opakované pády do závějí. Ivana. Barbořina dobrá přítelkyně, jejíž drobné ruce dokázaly v lidském nitru pohybovat horskými stěnami a v jejích očích se chichotal oceánský příboj.

Zbylé dvě postavy byly evidentně mužské. Jejich tmavé oblečení je teď na převisu pozdního odpoledne přetvořilo v jakousi temnotu v temnotě. Medúzovité šplíchance v mastných fialových vodách, černé améby na matné laboratorní misce. Zpočátku se drželi pohromadě, první čekal na druhého, pak se jejich náskok zvětšil, jako by ten rychlejší ztratil trpělivost.

Protáhli se zaseklou brankou zapadaného plotu a do dřevěnice dolehly první hlasy. Barbora se začala usmívat a sáhla do vyhráté kapsy pro cigarety. Sledovala, jak se Domáci nekompromisně vynořuje z počínajícího večera, jak se *vůbec nijak netváří*, jak se nakonec vztyčuje vedle ní a nepůsobí ani udýchaně.

„Oheň hoří?“

„Jasně, přece zvládnou, co se po mně chce,“ odpovídá dívka a je v tom laškovnost, vyzývavost, dotčenost i vzdor.

Domáci kývnul hlavou a s hlasitým, bublavým potáhnutím vstoupil dovnitř.

„...tě zabiju, sááákrááá!“ dolehlo teď ze sněhové změti deset metrů pod chatou, ale jasný ženský hlas se nemá od čeho odrážet, zapadá do vyšlapaných jam a dusí se ve sněhu. Něco podobného, níže posazeného jako zahučení v potrubí, se ozvalo níž, od jednoho z mužů.

„Ivanko, to už zvládneš!“ zavolala Barbora s povzbudivým úsměvem, který nemohl být vidět.

„To si piš... a JEHO pak zabiju!“

Padly si do náručí. Klouzavé, šelestivé doteky dvou zimních větrovek, pohlazení jakoby zastavená na půl cesty nepropustností, nepromokavostí syntetických vláken.

„Bože... vůbec nám u nádraží neřekl, že na to, aby se člověk dostal k téhle chajdě, bude potřebovat málem sněžný pluh,“ zamručela Ivana a hněv z ní opadával společně se šlehačkovými hroudami horského sněhu.

Šly dovnitř na čaj. Ticho tam venku se zhmotnilo ve večerní tmě a občasné zaklení blížících se mužů v mrazivém vzduchu zaštívalo jako prásknutí biče.

Cítla horkost v koutcích očí. Šířila se. Jako by si někdo nahřál bříska prstů a přejížděl jimi přes zavřená víčka. Mžourala do intimního světla vytopené světnice, do světla, které navzdory obyčejné čiré žárovce zamazalo okolní předměty hustými temperovými barvami v odstínu temně červené a brčálové. Barvy trouchnivění, barvy kalu, barvy sraženin. Zamžikala očima, ale nic se nezměnilo. Písň známého rádia se promísily s hlubokou, hlasitou modlitbou žhnoucího dřeva v kamnech, takže se z nich staly podivné zpěvy našeptávající nebezpečné rady. Vzduch hořel.

Kolem ní se pohybovali její přátelé.

Standa, procesní inženýr, stál obkročmo nad teplometem a nahříval si rozkrok.

Domáci rozrazil nohou venkovní dveře a vtáhnul dovnitř hemžící se tělo. Ivana teď byla v jeho náruči obalená sněhovým prachem, zarudlý obličej právě tál, třpytivé kapky kroužily kolem očí mnohem třpytivějších. Vnesli dovnitř větrný závan a hluk, který se Barboře vedral do labyrintů obou uší a drancoval jejich zátočiny.

„Hází mě venku do sněhu!“ pištěla Ivana a zhroutila se na podlahu i s chechtajícím se Domácím. Vypadali jako změt masa a barevných látkových ústřížků, voněli po vichřici, která nikdy nesestoupila z hor. Váleli se na prkenné podlaze kryté starým, prošlapaným kobercem zašlých vzorů.

Dveře se otevřely znovu. Objevil se v nich Viktor v černé bundě a spodkách. Jeho tvář byla zachmuřená a znepokojená.

„Venku, na okraji lesa, jsem viděl černou pumu.“

Rádio začalo hrát rychlejší a hlasitější píseň. Znásobil se i praskot hořícího dřeva a tempo zmítajících se těl.

„Močil jsem na nároží a díval se do houští. Měla kýčovitě zelené oči. Velké oči.“

„Pojď se ohřát, magistře!“ zvolal Standa z teplometu.

Domáci se prosmýknul kolem a otevřel znovu dveře. Táhnul Ivanu za nohu a ona se smála jako prastará dračí saň, jako od věků udržovaný, sebejistý plamen.

Viktor přistoupil blíž. Podíval se na ni krátkým, pátravým pohledem. Pak odhodil bundu a jen tak, v košili a spodkách, se rozkročil nad přístrojem vrhajícím žár v neviditelných spirálách, naproti Standovi.

„Ta puma...“

„Nech ji venku.“

Rozkývali se proti sobě pomalými vlnivými pohyby.

Barbora zavřela oči, stiskla víčka celou svou silou a položila si hlavu na desku stolu, před potrhané prázdné sáčky od chipsů. Nahoře nad schody, snad ze střechy, se ozval dunivý zvuk, ale slyšela jej nejspíš jen ona.

Nemělo smysl o tom s kýmkoli mluvit. Ani teď, ve tmě. Nemělo smysl zkoušet vysvětlit věci, ve kterých neměla sama jasno, pro které dodnes nenalezla jediné správné slovo. A že jich bylo. Rozhovorů s přáteli, rozhovorů s ním. Jediné zřetelné slovo, které by nebylo rozmazáno představami a sebelítostí, nepřišlo na pomoc. Ani teď, ve tmě.

Byla úplná tma, na kterou si městský člověk nedokáže snadno zvyknout, proto je lepší o ní nepřemýšlet. Pohltila do sebe násilné, vypatlané barvy světnice, ztlumily se zvuky. A uprostřed toho všeho její přátelé tančili. Viktor se tam v klubku prodlužovací šňůry ospale ploužil se zázračně ztichlou Ivanou, aniž by o cokoli zakopnuli, a aniž by byli vidět. Jejich pohyby byly alkoholově neomylné, intuitivně zaměřené, prudké a vláčné. Někde vpravo, velmi blízko, seděl inženýr a upíjel ze sklenky. Srkavý, odtokový zvuk jej zrazoval. A přímo naproti ní, tak blízko, že se jí ve tmě rozšířily zorničky, promluvil Domáci:

„Jdeme tančit, Barčo.“

Točila se kolem ní temnota a nejrůznější pachy. Každou chvíli se dotkli druhého tančícího páru. Snažila se uhádnout, jestli ta malá ploška těla patřila jemu nebo jí. Nedokázala se soustředit na píseň, která tu hrála k tanci, vnímala jen pravidelné, vlhké pulzování. Možná to byl rytmus z rádia, možná zvuk její vlastní krve řítící se bezhlavě cévami. Místnost teď každou chvíli ozářilo úsečné, zbabělé, modrobílé světlo. Zasyčelo a pohltilo samo sebe. Standa fotografoval a přátelé se smáli. Přísahala by, že o její lýtko se už poněkolikáté otřelo hřejivé, hebké tělo černé pumy. Za zavřenýma očima viděla rozvážné pohyby veliké kočky, šelmy, která se jim proplétá mezi nohama, úhořovitě se točí kolem teplometu a vyčkává.

„*Tak dobře! Vypadněte odsud, vy sobecké svině! Vypadněte odsud!*“

V první chvíli se vylekala vlastního hlasu. V tak malé místnosti se zařezával do kůže jako ostré, papírově tenké pláty plechu.

Odmrštila se od Domáciho, narazila do stěny z dřevěné kulatiny a v deroucím se pláči nahmatala vypínač.

Stáli na směšně malém, roztátým sněhem zaneřádném improvizovaném parketu a šokovaně na ni hleděli. V rádiu začal kdosi mluvit, ale skrz hustý vzduch se to nedostalo až k jejich uším. Brečela. Vzlykala, opřená o stěnu blízko kuchyňky, a plná bezmocného vzteku bušila pěstmi do zdi ve výšce svých steh.

„*Myslíte jenom na sebe, vy zatracené kurvy! Jenom na sebe! Vypadněte odsud!*“

Nekřičela. Chřestila jako nezastřížené nehty vláčené školní tabulí, jako vyprahlý zmírající startér. Kvílela jako náhle roztočený vír plný suchého písku.

„Uklidni se přeče...“ pokoušel se Domáci, ale ta slova jako by jen přepadla přes okraj jeho rtů a rozplácla se o podlahu.

„Nerozumíte ničemu! A on...“ vystřelila prstem proti Viktorovi, „on si klidně bezcitně tančí... Skončíme to! Bude vám to jedno?! Jo?!“

Vběhla do kuchyňky a holou dlaní sáhla na rozpálená černá dvířka. Bolest jí projela až k lokti, ale rozrazila huhlavá ústa kamen dokořán a sáhla dovnitř. Plamen jí ožehnul kůži a ona vykřikla. Popadla hořící poleno ve stejné chvíli, kdy se jí kolem ramen nevybíravě sevřely ruce Domáciho.

„Vypadni od těch kamen, Barčo! Neblbni a nech toho!“

Dala do toho pohybu veškerou svou zbylou sílu. Skrz zaslzené oči se všechno deformovalo, ohýbalo. Všechno bylo jako potažené krajkovím, včetně kusu dřeva v její bolavé ruce, které prudce vytrhla z kamen a jež po straně svítilo výsměšným chcípajícím plamínkem.

Zavravorala a ten okamžik se vešel do jediného zaprašnění rozžhavených uhlíků. Její levý bok sálal podmanivým teplem otevřených kamen. Z prstů sevřených kolem dřevěného polena se sypala jantarová zrnka bolesti, klouzala pod její kůži směrem k tělu, blížila se.

Všechno, co viděla, bylo uzavřené v obrovském skleněném těžítku, věci plovoucí tiše a pomalu průzračnou koulí. Překvapený pohled skrz lomící se kukátko, v němž nerozeznáváte tváře, ale přesto s jistotou víte, že za dveřmi kdosi stojí. Přesně tak teď hleděla na úžasně vzdálené lidské postavy, na zhasínající mihotavou záři před sebou. Její svět měl vůni a křehkost spáleného papíru.

Světlovlasá žena ve dveřích, snad její přítelkyně tam kdesi daleko a dávno, otevírala ústa a ona zřetelně slyšela pláštěnkové šustění jejích rukou v nočním prostoru, během těch rázných, ostrých gest. Mluvili na ni, volali a křičeli.

Ona neříkala nic, protože jí nepřišlo na pomoc ani jediné vhodné slovo.

Podle této povídky byl v roce 2008 natočen stejnojmenný studentský film (režie Michal Starosta, scénář Lukáš Bárta).

Lukáš Bárta, 2005

Ilustrace: Nikola Greplová, septima B

poetická kontemplace

Krabíkovo skromné zamyšlení nad životem aneb Proč padám z postele

Krabík se skutálel z postele.
Krabík se často skutalovával z postelí.
Krabíkovi často lidé říkali:
Krabíku, říkali ti lidé, co mu to říkali,
Ty jeden, pokračovali.
Krabíku, ty jeden producente nechutností.
To Krabík cítil jako ránu do tváře.
Krabíkovi říkali mnoha jmény:
Krabík.
A dalšími.
Krabík ale vždycky chtěl, aby mu lidi říkali
nějak drsně, jako třeba drsňáku.
Ale neříkali.
Na to Krabík v noci myslel.

Krabíkova úvaha nad společností aneb To hrozné pečivo

Krabík měl jídlo rád.
Ale občas mu dávalo zabrat.
Třeba loupáky.
S konci v čokoládě.
S nahým prostředkem.
Jak je jíst?
To se ptal sám sebe Krabík.
Aby si užil každý kousek stejně.
Krabíku, říkali mu lidé.
Krabíku.
Krabíku, *nejebej* tak nad tím loupákem.
Tak je tedy poslechl.
Krabík v životě nejedl horší loupák.
Kčertuslidmi.

Tomáš Klézl

Mýtina

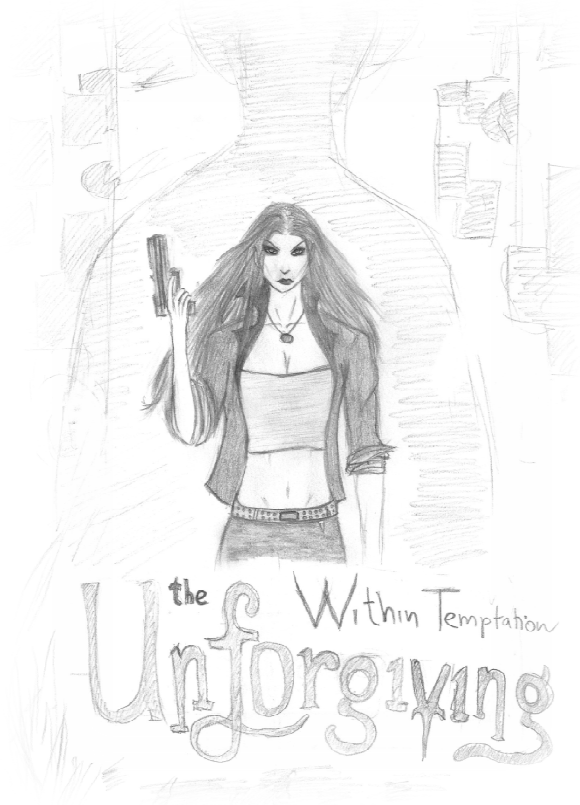
V lese mýtina byla,
záře úplňku ji zalila.
Před temným monolitem stála
Morrigan,
Keltská bohyně smrti a vran.
Bohyně stojíc u staré mohyly,
v kruhu ohraničeném kameny.
V rukou třímá černou lilii
utrženou v slunovratu zimním.
Oči její, toť studnice smrti.
Najednou had se ozve syčením.
V spánek já upadám.
Probouzím se zpěvem andělským.
K slunci svou prosbu dávám,
do rukou světla se odevzdávám
a světu úsměv rozdávám.

The Unforgiving

Tajemný stín nad městem tyčící se,
smrt vchází.
Plameny pomsty vše strávit snaží se,
srdce města o další sílu přichází.
K temnému prstenci
brány smrti otevřeny.
Ocelové kapky v mlžném oparu mizící.
Výkřiky hrůzy jsou na míle slyšeny.
Šed' protknuta karmínovou září,
rudé diadémy v zeleň padají.
Vše utíkat se snaží.

Pouze strážce a oddaní dál čekají.
Stříbrné listy v život noří se,
maska klamu z nich stržena.
A odplata z temnoty noří se.
Luny posel, žena.
Pouze chaos má se jí bát,
nikdo se však nechce vzdát.
Nechť temné srdce konečně vzplane
a proud života zde opět vane.

Básně a ilustrace C. P Martin Harok

Děkujeme Všem, kteří se podíleli na přípravě tohoto čísla, ať už za jejich příspěvky, věcné rady, či oduševnělé názory.

šéfredaktorka: Nicole Pertile

redakce ve složení:

Adam Vaškovský
Katka Čajanková
Katka Ochodková
Mirek Husták
Nikol Greplová
Ondra Holowka
Tomáš Klézl
Tomáš Zahrada

ilustrace a grafická úprava:

Lukáš Černý
Nikol Greplová (titulní strana)
Nicole Pertile

tisk:

Mirek Husták, Tomáš Zahrada

garant: Lukáš Bárta

Vyšlo vlastním nákladem na Gymnáziu Olgy Havlové v Ostravě
v říjnu 2013.

WE WANT YOU

STAŇ SE I TY REDAKTOREM ČASOPISU BOJLER

NAPIŠ NÁM NA casopisbojler@gmail.com

Nicola Pertile, 2.A